

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

V boju za agrarno reformo

Likvidacija agrarne reforme je samo začasna! — Kaj prinaša novi zakon našim agrarnim interesentom?

Agrarna reforma je za Slovenijo in za njeno kmetijsko-delavsko večino prebivalstva najvažnejše gospodarsko in socialno vprašanje, posebno še dandanes, ko je izseljevanje v tuje dežele omejeno ali pa sploh nemogoče. Dokler je bila našim ljudem odprta žalostna pot s trebuhom za kruhom v svet, nas to vprašanje ni posebno peklo in zato zlasti pri starejši generaciji za rešitev tega vprašanja tudi ne najdemo posebnega razumevanja; toda dandanes, ko nam je svet zaprt in ko ne moremo nikamor več izvažati svojega glavnega izvoznega predmeta, t. j. naše delovne moči, se vedno bolj zaostruje vprašanje, kam z našimi ljudmi? Kam z našim naraščanjem, da ne bo poginil od lakote?

Zemlja in kruh

Povsod po svetu je glavno gospodarsko vprašanje kruha, t. j. vprašanje, odkod in kje naj dobe ljudje svojo hrano, obleko in streho? Vsakdanja izkušnja in pamet nam pravita, da dobivamo vse te svoje potrebščine neposredno ali posredno od zemlje in iz zemlje. Zemlja pa je dandanes, v dobi zasebne lastnine, razdeljena tako, da jo imajo eni mnogo preveč, drugi pa premalo ali nič. Tisti, ki zemlje nimajo, so torej vsled želodca prisiljeni tlačati onim, ki imajo v svoji oblasti zemljo in kruh.

Vsak človek in vsak narod pa nosi v sebi prirojeno željo po svobodi. Svobode pa ni in je ne more biti brez gospodarske neodvisnosti in samostojnosti; ne verske, ne politične in sploh nobene. Zato vidimo v zgodovini vseh bojev za svobodo (za politično, versko itd.) povsod s tem bojem tesno zvezan boj za gospodarsko svobodo in boj za zemljo ali z drugimi besedami: boj za agrarno reformo, ki naj omogoči tudi dotlej gospodarsko šibkejšim ljudem svobodnega človeka vredno, čeprav skromno življenje.

Ni torej nič čudnega, če se je začel boj za zemljo tudi v naši državi, čim so se Srbi, Hrvati in Slovenci politično osvobodili. Ta boj bo trajal brez dvoma tako dolgo, dokler ne bo dobojevan tako, da bo vsak naš državljan jedel svoj svoboden kruh.

Agrarna reforma se vleče v kraljevini Jugoslaviji že od početka zedinjenja. Začela se je z znanim manifestom Nj. Vel. kralja, ki je slovesno proglasil načelo, »naj bo zemlja last tistega, ki jo obdeluje« (ne pa last tistega, ki jo da obdelovati!). Toda večni strankarski boji so izvedbo agrarne reforme silno zavlačevali in celo onemogočali, dokler ni izvenparlamentarna vlada storila odločilnega koraka z zakonom od leta 1931. V Sloveniji pa se je začel pravi pokret za pravično izvedbo agrarne reforme šele z ustanovitvijo »Zveze slov. agrarnih interesen-

tov«, in nepobitna zasluga edino te »Zveze« je, da se je doseglo z najnovejšim dopolnilnim zakonom vsaj to, kar smo dosegli. To je res nekaj, ni pa še vse in zato bo »Zveza« svojo borbo nadaljevala z vso odločnostjo, zlasti sedaj, ko je potegnjena ostra črta med prijatelji in nasprotniki agrarne reforme v Sloveniji.

Tov. Milan Mravlje, tajnik »Zveze slovenskih agrarnih interesentov«.

Nedeljsko zborovanje

Zborovanje »Zveze« preteklo nedeljo — četrti občni zbor — je bilo važno zlasti vsled soglasnega sklepa, da »Zveza« vsled sedanje likvidacije agrarne reforme ne bo ustavila svojega delovanja, ampak da bo svoje delo nadaljevala.

Občni zbor je bil neverjetno dobro obiskan; kljub slabemu vremenu in kljub denarni stiski, ki vlada sedaj na kmetih, je prišlo na zbor nad 500 samih delegatov raznih krajevnih organizacij Zveze in gozdnih in pašniških zadrug, ki so zastopali nad 20.000 organiziranih agrarnih interesentov, z njihovimi rodbinskimi člani vred pa gotovo nad 100.000 oseb! To torej ni »neka mala, brezpomembna organizacija«, kakor to trde neki ljudje med nasprotniki agrarnih interesentov, ampak je to prav znaten del vseh Slovencev sploh.

Otvoritev zborovanja

Zborovanje je otvoril predsednik Zveze tov. Stražišar, ki je po prečitaniu pozdravnih brzojavk Nj. Vel. kralju, predsedniku min. sveta g. dr. Milanu Srskiću, ministru za kmetijstvo dr. Tomašiču in banu dr. Marušiču dal besedo podpredsedniku »Zveze« tov. Prepeluhu.

Iz govora tov. Prepeluha

Tov. Albin Prepeluh je kratko, a jedrnat poročal o sedanjem stanju agrarne reforme. Rekel je med drugim:

»Leta 1928., ob ustanovitvi naše »Zveze«, smo postavili svoj agrarni program. Že takrat smo namreč ugotovili, da dotedanji zakon o agrarni reformi ne prinaša Sloveniji posebnih koristi, da ga je torej treba izpopolniti še z ozirom na krajevne razmere v Sloveniji.

Mi smo rekli že takrat, da je 75 ha zemlje za veleposestnike preveč in smo zahtevali, naj se jim pusti le 50 hektarjev. S to zahtevo nismo prodrli.

Nedavno pa smo brali, da je parlament sklenil dodatni zakon tej agrarni reformi. Ta dodatni zakon nam je prinesel nekaj uspehov:

1. veleposestnikom bodo namreč agrarni interesenti plačali okoli 11 milijonov dinarjev manj kakor bi bili plačali po stari določbi;
2. pod agrarno reformo pridejo tudi cerkvena in samostanska posestva.

To je nekaj, a ni vse. Glede gozdov je Zveza vedno naglašala, da je agrarna reforma nezadostna, ker ima večina veleposestnikov v Dravski banovini več gozdov kakor obdelovane zemlje. Zato je zahtevala, naj pridejo tudi gozdovi pod agrarno reformo, a je pri tem uspela le deloma, ker določa zakon iz l. 1931., da se mora v Dravski banovini pustiti veleposestnikom 1000 ha gozdov, dočim določa za savsko banovino 500 ha. Pri izvajanju omenjenega zakona se je nadalje določilo, da se vzamejo gozdovi načelno samo 13 veleposestnikom, drugim pa ne, čeprav imajo 2 do 3 tisoč ha več gozdov. Zveza je zastopala stališče, naj bi se gozdovi upravljali v skupni edinici, ki naj bi bila last vseh, za katere se je agrarna reforma sploh pričela. Zato je zbudil presenečenje ministrski odlok, da se ti gozdovi ne dodele agrarnim interesentom, temveč posameznim političnim občinam. To je zmotno, ker agrarna reforma ni bila namenjena v prid občinam ali korporacijam, pri čemer bi bili udeleženi vsi mali in veliki, tem-

Tekma koscev

»Zveze kmetijskih fantov in deklet«

združena z manifestacijsko povorko in zborovanjem se vrši

v nedeljo, dne 25. t. m. v št. Vidu.

Fantje in dekleta, prijatelji in somišljeniki mladega gibanja, dolžnost nas kliče v št. Vidu!

več se je začela zaradi tistih, ki so do zemlje upravičeni. Kakor je bil nekdanj osnovan verski zaklad pod Jožefom II. na podlagi razlastitve cerkvenih gozdov, da bi služil za cerkvene in duhovniške namene, prav tako naj bi se sedaj osnovala slična ustanova, ki bi služila za socialne namene kmetskega prebivalstva.

Proti podtikanju boljše vizma — »Zveza« je nestrankarska organizacija

Naši nasprotniki pa so hoteli naš boj za pravično razdelitev zemlje na vsak način diskreditirati, ne plašeč se niti najbolj umazanih sredstev. Tako so nam podtikali celo boljše vizem, čeprav dobro vedo, da »Zveza« ni nikaka strankarska organizacija, ampak se bori samo za stvarne interese svojih članov brez ozira na njihovo svetovno naziranje ali pa na njihovo politično pripadnost.

Zveza mora svoj boj nadaljevati, čeprav je borba za socialne pravice težka. Res je življenje odvisno od kompromisov, če pa naj bodo kompromisi čim bolj ugodni za agrarne interese, je potrebno, da Zveza še naprej obstoja. Kar se je doseglo, sprejema Zveza agrarnih interesentov z zahvalo na znanje, hoče pa svoje delo v interesu najubožnejšega ljudstva nadaljevati. Zato se ne sme raziti, dokler ne bo njen program izvršen. Potrebno je, da se pašniške in gozdne zadruge pritegnejo k upravi razlaščenih gozdov.

Govorniku so poslušalci burno ploskali.

Poročilo tajnika »Zveze« tov. nar. posl. Mravljeta

Za načelnim govorom tov. A. Prepeluha je povzel besedo tajnik »Zvezec« tov. nar. posl. Milan Mravlje, ki je obširno poročal o zgodovini agrarne reforme v naši državi in o naših agrarnih zakonih, zlasti o gozdovih, za katerih delno razlastitev ima največ zaslug samo in edino »Zvezec«.

Občine in agrarna reforma

Vse do l. 1928., t. j. do ustanovitve »Zvezec« pri nas za agrarno reformo ni bilo nikjer pravega zanimanja. Ko pa je izvenparlamentarna vlada sklenila zakon iz l. 1931., ki je določal, da postanejo lahko »agrarni subjekti« tudi zadruge agrarnih interesentov in pa občine, in ko so agrarni interesi morali kar čez noč ustanoviti 177 gozdnih in pašniških zadrug, da ne propadejo s svojimi zahtevami, takrat se je nenadoma prijavilo za zemljo odnosno za gozdove nad 400 občin. Dokler ni bilo pašniških zadrug, se ni prijavila nobena občina kot interesent; čim pa so bile ustanovljene pašniške zadruge, takrat se je na stotine slovenskih županov prijavilo za gozdove.

Še drugi nasprotniki agrarne reforme

A ne samo občine — tudi drugi nasprotniki agrarne reforme so se pojavili.

Opozarjamo, da naj agrarne oblasti izdajajo odloke v korist agrarnih interesentov, katerim je agrarna reforma namenjena. Odobravati ne moremo tudi nekaj odvetnikov, ki agrarne interese nagovarjajo, naj pristanejo na fakultativni odkup, pred katerim smo vedno svarili! Danes vidite, da sem imel prav: tisti, ki so sklepali pogodbe, bodo plačevali zemljo mnogo dražje kakor oni, ki so ubogali in zaupali ter čakali na zakon.

Kaj bomo dobili? — Olajšave

O tem, kaj nam prinaša agrarna reforma za sedaj, je rekel posl. Mravlje:

»Ker so bile v zakonu iz l. 1931 nekatere določbe, ki so finančno oteževale izvedbo agrarne reforme in ker je med tem znatno padla cena zemljišč, se ni moglo dopustiti, da bi se odkup

zemlje vršil po določbah tega zakona. Prejšnji minister za kmetijstvo Juraj Demetrovič je imel za to zahtevo popolno razumevanje. Narodna skupščina je bila odgodena in prišel je nov minister za kmetijstvo, ki pa je sprejel v celoti načrt prejšnjega ministra in o katerem se more reči, da pristaja tudi v celoti na pravi smisel agrarne reforme. Tako je bila pred dnevi sprejeta v Narodni skupščini na podlagi takega razumevanja novela k sedanjemu zakonu o likvidaciji agrarne reforme, ki prinaša znatne olajšave agrarnim interesentom. Glavna izprememba obstoja v tem, da se bo zemlja odplačevala 30 let s 5 % obveznicami. Odškodnina se bo preračunala na podlagi čistega katastralnega donosa in znatno zmanjšane količnika. Kakor je preračunano, bi po prvotnem znašala odškodnina za joh zemlje 167 Din, po novem zakonu pa bo znašala 107 Din. Druga važna določba v novem zakonu je ta, da bo razlaščen tudi cela vrsta samostanskih in cerkvenih veleposestev. Zveza agrarnih interesentov se ne bori proti cerkvi in veri, ker smatra, da sta za moralno življenje naroda cerkev in vera nujno potrebna, prav tako pa tudi nista za to tukaj, da bi zbirali premoženje in preprečevali zboljšanje življenjskih pogojev siromašnih ljudi. S tem, da hočemo napraviti našemu malemu kmečkemu človeku boljše življenje, ga hočemo tudi pripeljati na krščansko pot.

Poslanec Milan Mravlje je nadalje obrazložil, kako se bo vršilo izvajanje agrarne reforme v prihodnjem letu. Obrazložil je tudi podrobno, v kakem obsegu se bo izvajala agrarna reforma v Dravski banovini in naglašal zlasti zahtevo agrarnih interesentov, naj bodo pašniške in gozdne zadruge zastopane v državni upravi, ki bo prevzela razlaščene gozdove. Tudi definitivna uprava ne sme biti brez zastopnikov agrarnih interesentov.

Izvajanjem posl. Mravljeta je sledilo burno odobravanje.

Tretji govornik: tov. dr. Janže Novak

Silno temperamentno in ostro je govoril tretji govornik tov. dr. Janže Novak, ki je najprej pojasnil, zakaj je moral zapustiti svoje mesto v začasni upravi razlaščenih gozdov. Z jedrnatimi besedami je pozival kmete, naj se ne dajo plašiti od veleposestniške gospode, ampak naj možato zastopajo svoje pravice. Temeljito je pojasnil tudi glasovanje začasne državne uprave razlaščenih gozdov o predlogih komisij. Kakor posl. Mravlje je tudi on zahteval, da se morajo k upravi razlaščenih gozdov pritegniti v prvi vrsti zastopniki agrarnih interesentov.

Resolucija

sklenjena na občnem zboru »Zveze slovenskih agrarnih interesentov«, ki se je vršil v nedeljo, dne 18. junija 1933 v dvorani »Delavske zbornice« v Ljubljani.

Po zaslišanju podanih referatov izjavlja zbor sledeče:

Novela, izglasovana pretekli teden v Narodni skupščini k zakonu o likvidaciji agrarne reforme v severnih pokrajinah je prinesla slovenskim agrarnim interesentom olajšanje glede plačila razlaščene obdelovalne zemlje, ter izrekajo zborovalci tistim, ki so jim pomagali do te olajšave, zahvalo. Vendar pa izjavlja zbor, da z dosedanjimi agrarnimi zakoni še ni rešeno eksistenčno vprašanje slovenskega malega in srednjega kmeta in njegove mladine, vsled česar vztraja zbor pri prvotnem in dovolj znanem programu »Zveze slov. agr. interesentov«, kateri zahteva revizijo vseh priznanih in nepriznanih maksimumov in supermaksimumov ter znižanje zakoničnega maksimuma glede obdelovalne zemlje na največ 50 ha, katera izmera je za Alpsko deželo, kakor je Slovenija, prezadostna. Znižanje količnika za ocenitev razlaščenih zemljišč odgovarja samo deloma današnjemu gospodarskemu stanju, v katerem so kmečki produkti silno padli v ceni in v posledici tega tudi cena kmečkih zemljišč. Zato izjavlja zbor odločno, da bo potom svoje Zveze nadaljeval borbo za socialno popolno pravično izvedbo agrarne reforme vse dotlej, dokler ne preide v Sloveniji vsa obdelovalna zemlja v roke tistega, ki jo res obdeluje, to je malega kmečkega človeka. Predpostavljajoč, da bodo gospodarske razmere vsega sveta končno privedle do nujnosti načrtnega gospodarstva ne samo v industriji, temveč tudi v poljedelstvu, smatra današnji občni zbor na-

daljni obstoj dosedanje organizacije »Zveze slovenskih agrarnih interesentov« za nujen in potreben, da bo mogoča še nadaljna borba za socialno gospodarsko in družabno veljavo najštevilnejšega sloja med Slovenci.

Zlasti pa zahtevamo danes, da se vsa razlaščenca zemljišča, v vseh primerih, v katerih so dokončno utrjeni agrarni subjekti in objekti novi lastniki zemljiško-knjižno prepíšejo, ne da bi se po nepotrebnem čakalo na utrditev vseh subjektov in objektov v banovini.

Glede razlaščenih veleposestniških gozdov ponavlja zbor svoj že znani program, da se imajo isti iz dosedanjih gospodarskih edinic skleniti v eno samo gospodarsko celoto v celi Dravski banovini. Do tega načela nas vodi pravi interes avtohtonega slovenskega kmečkega prebivalstva, narodni interes Slovencev sploh in pa gospodarska prednost, ki jo nudi enotna uprava in skupen cilj pri upravljanju tako velikih gozdnih kompleksov. Kakor je mogoča in dobra skupna uprava nekdanjih cerkvenih gozdov v Sloveniji (»Verski zakladi«), tako je mogoča tudi dobra skupna uprava sedaj razlaščenih veleposestniških gozdov v namene in cilje gospodarske solidarnosti interesirane in prizadete malekmetiškega prebivalstva in njegove mladine, v dobro in korist vsega naroda in zato tudi države. Vztrajamo na svojem programu, da se imajo poleg že razlaščenih gozdov, razlastiti v smislu obstoječega zakona tudi še vsi tisti veleposestniški gozdovi v Dravski banovini, ki presegajo 500 ha.

Zato zahteva današnji občni zbor, da ministrstvo za kmetijstvo v sporazumu z ministrskim svetom nemudoma izda odlok o prevzemu vseh načelno že razlaščenih gozdnih površin tudi pri sledečih posestvih:

1. pri posestvu dr. Attensa Ferdinanda v izmeri 2660 ha;
2. pri posestvu Herberstein Josipa v izmeri 107 ha;
3. pri posestvu Kranjske industrijske družbe 218 ha;
4. pri posestvu Perger Arturja 1704 ha;
5. pri posestvu Thurna Douglasa v izmeri 2306 ha;
6. pri posestvu Thurn-Valsasina v Črni v izmeri 4159 ha;
7. pri posestvu Windischgrätz Hugo v izmeri 6151 ha.

Občni zbor ponavlja, da se morajo pri sestavi uprave razlaščenih gozdov vpoštovati pravi interesi, ki so organizirani v številnih »Pašniških in gozdnih zadrugah« širom vse Dravske banovine in katera uprava naj stoji pod nadzorstvom banovinske oblasti.

V zvezi s tem zahteva občni zbor, da se pri bodočem pravilniku k zakonu o likvidaciji agrarne reforme vse obstoječe pašniške in gozdne zadruge pritegnejo k sodelovanju pri naravnih dajatvah iz gozdov agrarnim interesentom, to je malim kmetom in poljedelskim delavskim družinam.

Končno izreka občni zbor vsem, ki so sodelovali pri dosedanjem agrarno reformnem delu v korist prizadete domačega prebivalstva, svojo zahvalo, pri tem povdarjajoč, da gre prva zahvala najbolj nepristranskemu zagovorniku agrarne reforme, tistemu, ki je v naši državi prvi z vso svojo avtoriteto naglasil, da bodi zemlja tistega, ki jo obdeluje in se z njo vse življenje trudi, to je Njegovemu Veličanstvu Aleksandru Prvemu.

Blagajniško poročilo — Stari odbor zopet izvoljen

Blagajniško poročilo je podal zopet nar. poslanec g. Milan Mravlje, ki je naglašal, da je v zadnjem času plačevanje članarine postalo zelo neredno. Premoženja izkazuje zveza 44.868 Din. V imenu revizijskega odbora je predlagal absolutonj g. Lukan. Pri volitvah je bil zopet izvoljen dosedanji odbor s predsednikom Stražišarjem na čelu, nakar je bilo zborovanje zaključeno.

Nemčija hoče kolonije

Na londonski konferenci je nemška delegacija zelo tožila, kako slabo se godi nemški industriji in to zato, ker nima svojega lastnega tržišča. Da si to tržišče pridobi, je delegacija predložila zahtevo, da se Nemčiji vrnejo vse kolonije v Afriki, ki so bile odvzete po svetovni vojni. V slučaju, da ne dobi kolonij v Afriki, pa naj se prizna Ukrajina kot nemška kolonijalna pokrajina. Ta zahteva je vzbudila na konferenci veliko vznemirjenje, ki ga je pa presekal delegat Rusije s tem, da je dejal, naj si pride Nemčija Ukrajino iskati!

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci!
Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zasluzka, »Kmetški list«!

† Jernej Vode

Pretečeno sredo je preminul po kratki in mučni bolezni v cvetoči dobi svojega življenja daleč naokoli znan, priljubljen in spoštovan posestnik in gostilničar v Skaručni, Jernej Vode. Zapušča užaloščeno soprogo in več še nedoraslih otrok, katerim je bil dober in skrben oče, svojemu posestvu in obrtu pa naravnost vzoren gospodar. Vrli mož si je stekel za tamošnje kmetško prebivalstvo kod javni delavec, svetovalec, gospodar in zadrugar nevenljivih zaslug. Dolga leta je načeloval in uspešno vodil tamošnje mlekarstvo zadrugo, Posojilnico in Podružnico kmetijske družbe. Bil je član obč. odbora in krajevnega šolskega sveta. Povsod se je odlikoval s svojim prirojenim, mirnim, ljubeznivim in prevdarnim nastopom. Zlasti mu je bil pri sreči Sokol in kmetški pokret, za katerega je mnogo delal in tudi žrtvoval.

Pogreb blagopokojnega, kakršnega menda Skaručna še ni videla, je najbolj pokazal, kako priljubljen, čislán in spoštovan je bil rajni Vode. Poleg sorodnikov, pevskega zbora, šolske mladine, Gasilnega društva, Sokola, načelstev raznih domačih zadrug in ostalih organizacij s številnimi lepimi vencí, so se udeležili pogreba mnogi predstavniki iz Ljubljane in nepregledna množica domačega kakor okoliškega kmetškega prebivalstva. Na grobu je ovekovečil rajnega Jerneja v ginljivem prekrasnem govoru bivši šol. upravitelj v Skaručni g. Arigler. Pri njegovem govoru se je najbolj pokazala velika ljubezen domačega kmetškega prebivalstva do pokojnika. Solznih oči je ihtelo staro in mlado, poslavljajoč se od tega plemenitega moža. Počivaj dragi Jernej mirno v domači grudi. Tvoji žalujoči soprogi in otročičkom naše iskreno sožalje.

Na Hraštu pri Cerkljah ob Krki je umrl dne 19. t. m. splošno spoštovani posestnik in občinski svetovalec Franc Horžen. Bil je pravičen in nesebičen mož, kakršnih je malo v današnji dobi. Bil je pa tudi kremenit značaj in je tudi v najtežjih časih stal trdno na strani kmetškega pokreta, zanj aktivno sodeloval ter je tudi svoje otroke vzgojil v kmetškem duhu. Vsi, ki smo ga poznali, ga bomo ohranili v najlepšem spominu. Naj v miru počiva v zemlji, ki jo je celo življenje oživljal s svojim znojem. Težko prizadetí rodbini naše iskreno sožalje.

Svečanosti sokolske mladine

Preteklo soboto in nedeljo je bila Ljubljana pravo mravljíšče sokolske mladine, ki je je prihitelo do 10.000 na svoj sokolski telovadni nastop. Neprestano deževje pa je sokolski naraščaj in deco hudo prizadajalo, in marsikateri otrok si je nakopal prehlajenje. Kljub temu pa je bila mladina bodra in samozavestna. Poleg Sokoličev iz vseh krajev naše države so prihíteli v Ljubljano tudi naraščajniki iz Češkoslovaške, ki so bili deležni od Ljubljane še prav iskrenega sprejema.

Hitler in nihče drug!

Najprej so v Nemčiji odstranili sedanji »gospodjček« Hitlerjevci politično gibanje socijalnih demokratov, toda to jim ne zadošča. Zadnje čase se čedalje bolj uveljavlja naziranje, da morajo polagoma v Nemčiji izginiti razen Hitlerjeve vse ostale stranke. To naziranje se je tudi že pričelo dejansko izvajati, in sicer so te dni razpustili organizacijo »Badenwacht«, ki je bila kot nekaka bojna predstraža katoliškega centra.

Opozorilo naročnikom!

Vse cenj. naročnike, ki dolgujejo na naročnine za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potem, da vsak prizadeti vsaj do konca tega meseca svoj zaostanek poravná. Vsakomur, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo žal primorani nadaljnje pošiljanje Kmetškega lista ustaviti

.. ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

ST 1-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Vedno zvest prijatelj!

Tako je bilo že prej in tako je še danes Schichtovo terpentinovo milo pomaga gospodinji kakor nobeno drugo, da je v hiši vse lepo čisto!

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovój in na varnostno znamka „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

Avstrija na razpotju

Borba za neodvisnost Avstrije — Hitlerjevci nadaljujejo svojo akcijo — Nevarnost za sosede — Evropski mir ogrožen?

Z aktivnim nastopom hitlerjevskih napadalnih oddelkov v Avstriji se je premaknilo težíšče evropske politike na Dunaj in v Avstrijo.

Takoj po Hitlerjevi zmagi v Nemčiji so pričeli v Avstriji opazovati močan pokret, ki je šel za tem, da pride tudi Avstrija pod Hitlerjevo komando in da se obe nemški državi, Nemčija in Avstrija spojita v enotno celoto. Tej nameri pa so se uprli avstrijski krščanski socialisti, ki bi morali v slučaju hitlerjevske zmage enostavno likvidirati, uprli pa so se temu načrtu tudi vsi staro-avstrijski krogi, ki še danes upajo na obnovo stare monarhije.

Krščanski socialisti, ki danes vladajo v Avstriji brez parlamenta, so začeli proti hitlerjevem nastopati z vso oostrostjo. Poročali smo že o omejitvah tiskovne svobode, o prepovedi zborovanj in o odpustih državnih uradnikov iz službe, če so bili hitlerjevci. Na ves ta pritisk od zgoraj se začeli hitlerjevci odgovarjati z bombami in z atentati, brez katerih ne mine niti en dan. Kaže, da se je pričel med obema skupinama boj na nož. Kako se bo ta boj končal, še ni vidno, kajti najnovejši ukrep avstrijske vlade, ki je narodno-socialistično stranko v Avstriji sploh prepovedala, ne daje nobenega jamstva, da bo stranka res tudi prenehala in ustavila svoje delovanje...

Hitlerjevci imajo zopet toliko lažje stališče, ker jih na skrivaj in javno podpira Nemčija. To je danes dokazana stvar. A baš podpora Nemčije je izzvala resen odpor proti hitlerjevstvu v Avstriji tudi v zapadni Evropi, zlasti v Franciji in v Angliji. Avstrijskega kanclerja

dr. Dollfussa so v Londonu na gospodarski konferenci kar sijajno sprejeli in mu izkazovali vse simpatije zaradi njegove borbe za neodvisnost Avstrije, ravno tako toplo pa so ga sprejeli v Parizu, kjer so mu takoj obljubili posojilo za Avstrijo. Strah pred zedinjenjem Avstrije z Nemčijo je v zapadni Evropi jako velik!

Da se tega strahu iznebe, so začeli Francozi zopet misliti na to, kako bi Avstriji omogočili neodvisno gospodarsko življenje in so prišli na staro misel donavske federacije. Avstrija gospodarsko sama ne more živeti — to je danes vsakemu jasno — in tako smatrajo v Parizu, da bi bilo za Avstrijo najbolje, če se priključi Mali antanti.

V tem smislu je nedavno govoril tudi češkoslovaški minister za vnanje zadeve dr. Beneš.

Vprašanje pa je, če bo do združitve podonavskih držav v enoten gospodarski blok sploh kdaj prišlo. Pri tej stvari imajo namreč tudi še Italija, Nemčija in Ogrska važno besedo.

Hitlerjevski pokret je silno važen tudi za nas, kajti tudi nam ne more biti vseeno, ali imamo za sosedo malo Avstrijo ali pa veliko hitlerjevsko Nemčijo, ki obrača svoj pogled tudi že na naše kraje...

Zapeka. Vseučiliške klinike potrjujejo, da naravna »Franc-Jozefova« grenčica, zlasti v srednji in visoki starosti izbornó čistí želodec in čreva.

Pristopajte h Kmetijski Matici.

Janko Furlan:

Jn osnovna šola?

Nekaj iz 2. dela, 3. poglavja knjige g. Filipa Uratnika »Pogledi na družabno in gospodarsko strukturo Slovenije« (založila letos Tiskovna zadruga v Ljubljani):

Ko navaja g. Uratnik takoj v začetku tega poglavja besede Woytinskega, da »Ognjišče uboštva Evrope in zastoja njenih produktivnih sil je na njenih poljih in travnikih«, in ugotavlja v nadaljnjem izvajanju nesorazmerje med tehnično opremo in produktivnostjo industrijskih in ono poljedelskih obratov, »ki obratujejo še vedno kakor v 18. stoletju«, prehaja neposredno nato na naše kmetijske šole, ki da niso na tem (nesorazmerju namreč) brez krivde, ker so preveč uradniškega značaja. Mnenja je, da naj bi te šole imele več samouprave, ki bi jim dala iniciativnost (samostojnost v postopanju, opomba pisca).

In izvaja dalje:

»Tako reorganiziranim kmetijskim šolam bi se moralo naročiti, naj proučujejo konkretne pogoje, ob katerih gospodarji naš bajtar, naš srednji kmet, naš veleposestnik v raznih krajih na našem ozemlju. Aplikacija (aplicirati = prilagoditi, porabiti) teorije na konkretne razmere je morda pri nas premalo...«

Torej natančno proučevanje gospodarskih — in seveda tudi socialnih — prilik in možnosti dotičnega okolja. Saj le tako je mogoče dati pravilno smer izobrazbi te mladine. Pameten nasvet!

K tem izvajanjem naj mi bodo dovoljene te-le opazke:

Kmetijske šole so vsekakor važen činitelj za napredek v kmetijstvu, vendar pa ne morejo in niti ne bodo mogle vršiti one naloge, ki bi mogle zadostiti velikim potrebam celotne kmečke armade, pa tudi če bi bile te šole dovršene. Neprestano ponavljamo, da moči in sile zemlje, gospodarstvo in tudi morala zavise v veliki meri od vsote znanosti, ki si jo je ljudstvo pridobilo.

Tega kmetijske šole ne morejo nuditi. Eden od mnogih drugih vzrokov je tudi njih majhno število.

Vprašanje izobrazbe tudi ali bolje prav našega malega poljedelskega človeka pa je za nas, dokler dosega njegovo število malone polovico vseh poljedelskih obratov, neke velikega, ampak celo odločilnega pomena. In izobrazbe mu je treba že samo radi kosa kruha, tako daleč smo že. Razum, a tudi zgolj srce zahteva to rešitev. Zato ni zgolj slučaj, če g. Uratnik ponavlja besede g. Kača, ki piše med drugim:

»Kruha... kruha! Koliko prostora zavzemajo še vedno na naših pokopališčih grobki z belimi križi!«

Ne samo uspešen pouk — kakor piše neki naš dnevnik — more omejiti in zlomiti silo strašne sovražnice človeštva (mislil jetiko), ampak v prvi vrsti kruh.

Pa se g. Uratnik pomudi pri vprašanju obdelovanja pšenice na kitajski način, sproženem po g. Kaču, in računa:

»Ena rodbina potrebuje na leto 7 q krušnega žita ali 10 q pšenice. Toliko pšenice lahko pridelamo po teh navedbah na 25 arih zemlje. Zato je potrebnih 16 delovnih dni po 10 ur. Trije delavci opravijo to delo v šestih dneh. Od 60.000 ha s pšenico posejanega area (površja) bi morali posejati nekaj nad desetino, to je 7500 ha, na ta način pa bi pridelalo 30.000 naših najrevnejših rodbin vse krušno žito, ki ga zase potrebujejo...«

Ko sem dalje čital: »Ali ni čudno, da mora delati za omljenje brezposelnosti, ki je na našem podeželju v skriti obliki stalen pojav, tako važne poskuse nestrokovnjak, g. J. Kač? Ali ni čudno, da naše kmetijske šole niso delale teh poskusov...?« — se mi je ne-

hote vrnilo vprašanje: Ali naše osnovne šole in kmetijski tečaji ne morejo v tem pogledu ničesar prispevati?

Življenje je tudi nalogo šole preokrenilo, in pred našimi očmi stoje nova pota in cilji. Šola se ravna po zahtevah življenja in ne obratno. Zato si vedno bolj usvajamo načelo »Vzgaajaj in uči«, ne pa obratno ali celo enostransko, to je samo »Uči«.

Osnovna šola nosi tudi naziv »ljudska«, »narodna«. Če je torej za narod in je naše podeželje kmečko, bodi šola tudi res zanj. Danes se ne zadovoljujemo več, da bi mladino krmili z onimi splošnimi nauki, ki jo vodijo v neko prazno širino — naša naloga gre na nova, bolj življenjsko-smiselna, vsebinsko bogatejša in bolj smotrna pota. Prav krajevno življenje naj mladino vzgaja in uči in prav iz krajevnega življenja naj ona spoznava sa-

mega sebe in svoje naloge kot poedinca in člana skupnosti, prav tukaj naj kuje svoje sposobnosti v skladu z ondotno naravo.

Dasj moremo danes na gornje vprašanje odgovoriti le deloma pritrdilno, vendar ne smemo izključevati uspeha, ki bi ga šole mogle doseči. Torej šolam (kmetijskim tečajem) primeren kos zemljišča, kjer naj mladina po možnosti sama pripravi tla (oranje, gnojenje), naj seje (presaja), osiplje itd. Dovolj lepa priložnost za uvajanje mladine in posredno tudi drugih v umno kmetovanje, v gospodarske račune, v razumevanje nedostatkov v našem kmetijskem gospodarstvu, o zaščiti (koristi), ki bi ga mogle doseči tudi naše kočarske hiše, itd.

Da ni 13-, 14-letna mladina za to dopustna, sposobna ali dovolj zrela? Zmota! Podpisani bi mogli to dokazati z večletno skušnjo.

Je pa res: Za trud bodi učiteljstvo primerno nagrajeno.

V pomoč barjanom

Poglabljanje Ljubljance za posestnike barja nujna gospodarska zadeva

Neprestano deževje je letos povzročilo ponovne poplave na ljubljanskem barju. Že začetkom in sredi meseca maja so vsled hudih nalivov nastopile lokalne povodnji in prizadejale polju in travnikom občutno škodo. Dne 26. maja pa je prišlo do neizogibne katastrofe. Ljubljana in njeni pritoki so poplavljeni na kilometre vse barje, travnike in njive in celo vasi Hauptmanca, Lipe in Črna vas s šolo. Pod vodo so prišle tudi ceste, tako, da je bilo prebivalstvo odrezano od mesta Ljubljane.

Škoda je ogromna. Na poljih so uničeni skoro vsi posevki in so cenilne komisije uradno ugotovile, da sta glavna pridelka krompir in fižol uničena s 100%, istotako koroza, korenje in pesa, žito pa z 80 do 90%. Krma je vsa zablata in ne bo za drugega nego za steljo. Uničen je torej ves letošnji pridelek. Poplavljeni kraje si je ogledal inšpektor kmetijskega ministrstva g. Viktor Nemčanin ter izjavil, da je škoda res katastrofalna.

Celotna škoda se ceni po dosedanjih uradnih ugotovitvah samo na kulturah na 2.100.000 dinarjev, k čemur pride še škoda na travnikih, ki presega gotovo 1.000.000 dinarjev.

Kmetje in posestniki na Barju so obupani.

Poplava pa je povzročila občutno škodo tudi regulacijskim delom v Ljubljani. V noči od 26. na 27. maja je narasla reka Ljubljana podrla betonski jez, ki je bil zgrajen, da omogoči betoniranje dna novo regulirane struge Ljubljane. Voda je poškodovala tudi ostala še nedovršena dela in jih seveda začasno prekinila.

Vzrok teh poplav ni samo izvanredno deževje, marveč v prvi vrsti dejstvo, da še vedno ni dovršena regulacija in poglobitev Ljubljane in še ni ustvarjena možnost za hiter odtok visokih voda in osušitev barja, v drugi vrsti pa, da prihajajo vode iz cerkniške in planinske doline vsled regulacije ondotnih odtokov hitreje na ljubljansko barje. Radi regulacijskih del, ki se izvršujejo le postopoma, je s provizorično zatvornico Ljubljana zaprta, Grubarjev kanal pa ne more požirati vseh visokih voda. Nevarnost enakih poplav bo obstajala vse do tja, dokler ne bo izvršena regulacija Ljubljane. Regulacija Ljubljane se vleče že iz leta 1908., svetovna vojna jo je prekinila, po vojni pa se je začela nadaljevati že leta 1920.

Nujno potrebno je, da se regulacijska dela čim najbolj pospešijo in ne izvršujejo samo po lagoma v okviru omejenih vsakoletnih proračunskih sredstev, temveč, da se izvrši celotna regulacija v enem zamahu in čim hitreje. Tozadevni

načrti so že davno izdelani in odobreni po ministrstvu za gradbo.

Glavni odbor vodne zadruge za osušitev ljubljanskega barja kot zakoniti zastopnik barjanskih interesov-kmetov prosi in predlaga:

1. da se takoj razpišejo in oddajo vsa dela za regulacijo Ljubljane;

2. da se zagotovijo za to potrebna sredstva na ta način, da država svoj prispevek na razpolago iz izrednih kreditov in eventualno iz brezposelnega fonda, banovini, mestu Ljubljana in vodni zadrugi za osušitev ljubljanskega barja pa naj se dovoli v svrhu kritja nanje odpadajočih prispevkov dolgoročno in nizkoobrestno posojilo, bodisi od Hipotekarne ali Priv. agrarne banke ali iz drugega vira.

3. da se pristopi tudi k regulaciji pritokov na ljubljansko barje, osobito onim iz cerkniške in planinske kotline, za kar so osnovni načrti tudi že izdelani.

Le s hitro regulacijo bodo rešeni barjanski kmetje večnih poplav in ponavljajočih se škod, brezposelni pa bodo dobili delo, ki bo javne koristi, saj se zaposlujejo pri regulacijskih delih po večini ročni delavci iz vseh banovin.

Jugoslovanski parlamentarci na Poljskem

Na Poljskem se mudijo pod vodstvom ministra brez listnice dr. Andjelinovića jugoslovanska parlamentarna delegacija, obstoječa iz več senatorjev in nar. poslancev. Naši parlamentarci so bili na Poljskem zelo prisrčno sprejeti z zagotovili, da morata Jugoslavija in Poljska čim tesneje sodelovati zlasti v gospodarskih vprašanjih.

Velik požar na Grosupljem

Pretekli teden je med hudo ploho in neurjem izbruhnil velik požar v znani tovarni za izdelovanje lanenih izdelkov »Motvoz« v Grosupljem. Ogenj se je razširil z bliskovito naglico ter uničeval zaloge izdelkov. Uničene so večje zaloge motvoza in lanenih izdelkov ter deset strojev. Škoda je cenjena nad pol milijona Din.

Ban dr. Drago Marušič v Braslovčah

V nedeljo 11. t. m. so Braslovčani v Savinjski dolini praznovali lep dan: otvoritev Sokolskega doma. Dom, ki je preprosto, toda praktično in okusno zgrajen, je otvoril ban dr. Drago Marušič ob navzočnosti številnih zastopnikov in sokolske javnosti. Po otvoritvi pa je bil uspel te- lovadni nastop.

Mladina

Tekma koscev »Zveze kmetiskih fantov in deklet« v Št. Vidu

Deževna pretekla nedelja je onemogočila veliko tekmo koscev, z njo združeno povorko in manifestacijsko zborovanje.

Celotna prireditev, katere spored je bil objavljen v zadnji številki »Kmetškega lista«, se vrši

v nedeljo 25. t. m. v Št. Vidu.

Sama tekma koscev »Zveze kmetiskih fantov in deklet« bo sicer sedaj le bolj krajevnega značaja, bo pa združena

z manifestacijsko povorko

koscev, grabljic, kolesarjev in okrašenih voz. Povorka se zbira ob pol 2 uri pop. na Kongresnem trgu v Ljubljani ter krene potem v Št. Vid na prireditveni prostor. Vsa »Društva kmetiskih fantov in deklet« so prejela tozadevne okrožnice, v katerih so podrobna pojasnila. Dolžnost veleva, da se tega praznika udeležimo vsi v čimvečjem številu.

Po manifestacijski povorki se vrši mladinsko kmetško-delavsko zborovanje za tem pa

tekma koscev

ter velika kmetška in narodna prireditev na telovadišču šentviškega Sokola.

Fantje in dekleta, pokretaši, vsi v Št. Vid! Prijatelji in somišljeniki pridite v čimvečjem številu na ta praznik kmetško-delavske mladine.

Iz naših društev

Sv. Bolfenk pri Središču. Na binkoštni ponedeljek je priredilo »Društvo kmetiskih fantov in deklet« v šoli veseloigro »Težke ribe«, ki je dobro uspela. Igralci so rešili vse vloge zelo dobro in s tem dokazali, da so sposobni lotiti se tudi težjih del. Dne 25. VI. 1933 pa priredi imenovano društvo svoj kmetški praznik dela, »Tekmo koscev«, združeno z veselico po sledečem sporedu: ob pol 3. uri odhod povorke, jahači, godba, kosci tekmovalci (16), grabljice itd. od Sv. Bolfenka na travnik tov. Tomažiča na Vitanj, kjer se prireditev vrši. Ob 3. uri sprejem in pozdrav gostov in govor zastopnika Zveze kmetiskih fantov in deklet, za tem tekma, ocena in razdelitev nagrad. Ob pol 9. uri pa bo veseloigra »Lažna zdravnik«. Sodeluje tovariško društvo iz Središča ob Dravi. V slučaju dežja se vrši prireditev na praznik Sv. Petra, 29. VI. 1933. Vstopnina za kritje stroškov samo 2 Din za osebo. Pristaši in prijatelji kmetškega pokreta vabljeni vsi!

Zg. Hudinja pri Celju. Naše mlado »Društvo kmetiskih fantov in deklet« je priredilo dne 11. junija veliko tekmo koscev, ki je prav lepo uspela. Okrog 2. ure popoldne so se začeli zbirati na prostoru tov. Veternika številni tekmovalci, domači in iz sosednjih društev, iz Škofje vasi in iz Trnovelj. Nekako ob 3. uri se je začela pomikati povorka, ki so jo otvorili trije postavni fantje na konjih s svojo zastavo; potem kosci in grabljice in na zadnje ostalo občinstvo. Ko so prispeli na travnik, ki ga je prepustil tov. Golihleb, je zaigrala godba in so se kosci in grabljice postavili na svoje prostore. Na dano znamenje so pričeli tekmovalci, ki so jim navzoči burno ploskali, poskušati svojo srečo. Po končani tekmi se je vsa množica ljudstva v lepi povorki pomikala nazaj na veselilni prostor, kjer so bile vsem koscem pa tudi grabljicam razdeljene lepe nagrade. Nato je sledila veselica, ki je

potekla v najlepšem razpoloženju. Požrtvovalnemu društvu, ki kljub vsemu nasprotovanju tako krepko deluje, kličem: Naprej do zmage!

Sv. Jurij ob južni železnici. »Društvo kmetiskih fantov in deklet« je priredilo v nedeljo 28. maja t. l. izlet na Rifnik. Vkljub temu, da je bilo prejšnje dni bolj deževno vreme in vsled tega pot bolj neugodna, se je izleta udeležilo precejšnje število članstva. Okoli 3. ure popoldne smo krenili izpred šole proti cilju. V prijetnih družabnih razgovorih smo prišli do razvaline rifniškega gradu, kjer smo dočakali tovariše in tovarišice »Društva kmetiskih fantov in deklet« iz Celja — okolice. Sestanek članstva obeh društev je bil prav prisrčen. Po kratkem oddihu nam je tov. Hajnšek v kratkem razložil zgodovino tega gradu, kakor tudi bližnje okolice. Nato smo se podali proti vrhu in tako dospeli na cilj, od koder se nam je nudil krasen razgled po lepi naši domovini, zlasti proti severu in zapadu. Grede z vrha so sledili najrazličnejši razgovori o tem in onem. Ker je pa bil čas pičlo odmerjen, so se dragi nam gostje hitro poslovili od nas, ter pohiteli z večernim vlakom nazaj. Razšli smo se dobre volje in z najlepšimi vtisi o poteku tega dneva. — V nedeljo 11. t. m. smo se udeležili tekme koscev, ki jo je priredilo drameljsko »Društvo kmetiskih fantov in deklet« na Ponikvi. Dali smo tudi dva kosca-tekmovalca. Ob tej priliki smo videli vzorno organizacijo društva, kakor tudi prireditve same. Upati je, da se bo po tej lepo uspeli prireditvi tudi tamkajšnja kmetško-delavska mladina zganila ter si ustanovila svojo lastno organizacijo.

Frankolovo. Dne 25. t. m. priredi Društvo kmetiskih fantov in deklet ob 2. pop. tekmo koscev, ob 3. pop. pa pod Šnablovim kozolcem igro »Veriga«. Vljudno vabimo vse prijatelje našega pokreta, da se te prireditve udeležijo. Posebno prosimo bližnja društva, da se udeležijo našega kmečkega praznika.

Jakob Lapuh:

Peregrin Zavožen

(Povest iz davnine.)

Nekaj predgovora.

Se v otroških letih, ko sva z materjo po stari domači šegi večkrat romala kam na božjo pot, me je v zidu malo znane podružnične cerkve mikal star, že sila oguljen nagrobnik. Na vrhu sta bila vdolana v kamen kelih in križ, znamenje, da je bil rajni duhovnik. Pod križem je bilo videti še dokaj dobro ohranjen plemiški grb.

Napis je zob časa močno razglodal. Le tu in tam je bilo še mogoče čitati:

HIC

IACET IN DOMINO

SERVVS DOMINI

HVMILIS & FIDELIS

REV. P. PEREGRINVS

ADMODUM RVRNDS SACERDOS ORDINIS --
VALDE EMERITUS PRO SALUTE EIDELIUM
OPTIMUS CVSTOS GREGIS CHRISTI -----

NOBILIS DE -----

MVNDO RELICTO -----

DEI GRATIA -----

CHRISTI MILES FORTISSIMUS -----

SANGVIS NOBILIS RVSTICANAQVE IN EO -----

Toliko sem mogel prečitati, kar pomeni po naše, da tu počiva služabnik božji oče Peregrin, zvest in ponižen v Gospodu; da je zapustil svet, postal duhovnik in najboljši varuh

Kristusove črede in njegov najhrabnejši vojak. Posebno me je mikala opomba, da je bila v njem združena plemiška in kmetška kri.

Kdo je utegnil biti ta menih?

Bržčas ne bi bil nikdar izvedel tega, da ni leta 1917. potres močno poškodoval te cerkvice. Iz zidu se je nagnil nagrobnik, v razpoki za njim pa je našel cerkvenik malo kovinasto skrinjico. V tej so bili shranjeni zapiski, kakor jih je po tedanji navadi v latinskem jeziku zapisal sam oče Peregrin, ko je na večer svojega življenja razmišljal o minljivosti vsega posvetnega in o lastnih burnih doživljajih.

Ker podajajo ti zapiski sliko o razvratu in propalosti vladajočega stanu izza dobe tik pred kmetškimi upori, sem se odločil napisati po teh zapiskih vso zgodbo, da bi naš človek videl, kakšni so bili mogotci, ki so nekaj izžemali njegove prednike.

Ceprav je vse le slika ene same družine, je dovolj zgovorna in razgali skoraj celo dobo.

Ker ni bilo niti na kamnu niti v zapiskih nikjer mogoče prečitati pravega Peregrinovega imena, sem se moral pač zadovoljiti s tistim, ki si ga je sam nadel: Sauoshen. Zaradi lažjega čitanja sem ga seveda napisal po sedanjih pisavi: Zavožen.

Predragi moji!

Zdaj, ko je nemara prepozno, vem, da brez božje volje ne pade niti las z glave, zdaj verjamem, ko sem čez in čez po glavi gol kakor burji izpostavljena kraška skala. Dokler pa so me krasili črni kodri in so bila moja lica kakor zoreče breskve, se za to navažnejšo modrost (Bogu bodi potoženo!) nisem zmenil niti toliko, kakor za pametne nauke poštenih ljudi, ki sem jih bil v rani mladosti prav tako obilo deležen kakor bre in klofut. Da nemara le potolažim božjo jezo in vsaj malo tudi svojo vest, sem sklenil jaz, ubogi in ničvredni črv Peregrin Zavožen, po resnici in pravici popisati to svoje

zgrešeno življenje. Nič ne bom prideval, ničesar prikrival, ampak bom po najboljši vesti skušal res prikazati vse tako, kakor da bi stal pred obličjem večnega Sodnika. Trdno upam, da bo zgodba mladim ljudem v svarilo, starim pa v pobožno tolažbo čes:

»Bog bodi zahvaljen, da nisem tak, kakor ta zavrženi Peregrin Zavožen.«

Ker sem torej sklenil, naj z božjo pomočjo pričnem!

I.

Svetost, bi človek mislil, je zmeraj najvišji božji dar, časih pa je videti, kakor da sme celo sam peklenški poglavar uporabiti to čudežno tančico za dosego svojih nečednih namenov. Tako je — vsaj po mojem — bilo tudi v gradu, kjer sem preživljal mladost. Vse je bilo ondakaj nenavadno in skoraj skrivnostno, čeprav tega takrat niti sam nisem občutil. Celo jaz sem živel dokaj zagonetno, nekako v sredi med gospodo in služinčadjo.

Prav za prav nimam namena govoriti najprej o sebi; kajti nečimernost, ako smem upati, mi je tako popolnoma izginila iz duše kakor so mi docela popadali lasje z glave. Govoril bom zato rajši o drugih grajskih, ki se mi zde važni za razvoj mojega življenja.

Grajska posebnost, ki me je v prav rani mladosti do čuda vznemirjala in razburjala mojo domišljijo, je bila angelsko lepa ženska, ki je nikakor ne bom mogel dovolj zgovorno popisati. Živela je sama zase v zapadnem delu gradu in celo služinčad, ki ji je stregla, je bila kakor z nevidno pregrajo ločena od nas drugih. Videl sem jo le redkokdaj in še takrat samo kakor prikazen. Iz svojih soban namreč ni prihajala kakor grajske gospe in gospodične, temveč kakor nadzemske bitje. Nosila je vedno dragoceno črno obleko, ki se je tesno oprijemala njenega života, čez in čez pa potlej še belorožno tančico, ki ji je zakrivala tudi glavo in obličje.

Zveza absolventov kmetijskih šol Dravske banovine

sporoča svojim članom in vsem ostalim tovarišem, da ji je bilo s tem, ker so tovariši mnogoštevilno pristopili k Zvezi in s podporo Tvornice dušika Ruše ter tvrde Sever & Co omogočeno, da si je dala otvoriti lasten čekovni račun pri Poštni hranilnici. Vsem tovarišem so zdaj za nakazovanje članarine na razpolago položnice in prosimo, da se jih tisti tovariši, ki še niso člani Zveze, čimprej poslužijo ter pristopijo k svoji stanovski organizaciji, ki šteje že nad 150 članov. Položnice in vse druge informacije glede Zveze dobite pri tajniku: Tone Bantan, p. Dol pri Hrastniku.

Na seji širjega odbora, dne 5. junija, je bilo sklenjeno, potom časopisja opozoriti vse tovariše absolvente, naj se zdaj, ko je čas za vlaganje prošenj za sprejem v kmetijske šole, pobrigajo zato, da bo čimveč in čimbolj sposobnih kmečkih fantov prosilo za sprejem v kmetijsko šolo! Tovariši, ako se zavedate koristi, ki jih imate od šole, skrbite, da jih bodo deležni tudi vaši prijatelji in drugi kmečki fantje ter jim pokažite pot do strokovne izobrazbe! Zavedajmo se, da je dandanes kmečki stan povsod zadnji zato, ker je najmanj izobražen in da bo tudi v bodoče imel na javno življenje le toliko vpliva, kolikor ga bo znal doseči sam. Čimbolj bo kmečka mladina izobražena, tem lažje bo slovenski kmet vzdržal v bodoče v borbi za obstanek.

Zato prosimo vse tovariše, naj store v tem oziru svojo dolžnost, katero jim nalaga skrb za napredek kmečkega stanu!

Na seji širjega odbora je bilo sklenjeno, da se pošlje kr. banski upravi naslednja resolucija:

Državni kongres JRKD

Predsedstvo JRKD sklicuje po pooblastilu začasnega glavnega odbora kongres stranke za dne 20. in 21. julija 1933 z naslednjim dnevnim redom:

1. otvoritev kongresa;
2. verifikacija mandatov;
3. poročila začasnega glavnega odbora stranke;
4. razprava in odobritev programa stranke;
5. razprava in odobritev statuta stranke;
6. volitev predsednika stranke;
7. sestava glavnega odbora stranke.

Začetek kongresa je dne 20. julija 1933 ob 9. dopoldne. Prostor, v katerem se bo vršilo borovanje, bo objavljen naknadno.

Po dosedanjem začasnem statutu so delegati za kongres stranke: 1. narodni poslanci, senatorji in člani banovinskih svetov; 2. vsi člani predsedstva banovinskih odborov; 3. delegati sreskih organizacij stranke, in sicer na vsakih pet krajevnih organizacij po eden.

V zvezi s kongresom stranke se bo vršil dne 23. julija 1933 v Beogradu velik manifestacijski zbor JRKD, ki je s sklepom predsedstva stran-

Sirji odbor ZAKŠ je na svoji seji dne 5. junija soglasno sklenil, prositi kr. bansko upravo in vse merodajne činitele, da po možnosti upoštevajo sledeče želje absolventov:

1. Ker je vsled težkih gospodarskih razmer dandanes manjšim kmečkim posestnikom nemoogoče plačevati vzdrževalnino za sinove, ki želijo letos vstopiti v kmetijsko šolo, prosimo kr. bansko upravo, da za letos od prosilcev ne zahteva plačevanja vzdrževalnine, oz. da jo vsaj zniža na čim nižjo mero, kmetijskim šolam pa naj se zagotove potrebna sredstva iz ban. proračuna.

2. Kr. banska uprava naj vpliva na to, da bodo vsi veleposestniki itd. nastavljeni na svojih posestvih le domače kmet. strokovnjake in domače absolvente kmetijskih šol, dočim so dandanes ta mesta zasedena ali s tujci, ali pa z raznimi upokojenimi uradniki itd., a mnogo strokovnih moči je brez služb.

3. Ker je z ozirom na odstotno razmerje strokovnih šol najslabše preskrbljeno za kmetijsko šolstvo, naj se začnejo zbirati sredstva za ustanovitev novih kmetijskih šol.

4. Velike narodno-gospodarske in narodno-obrambne važnosti bi bilo po našem mnenju, ako bi kmečka posestva, ki so na prodaj, posebno v obmejnih in potujčenih krajih, prevzela od lastnikov država in bi jih potem prodajala na dolgoročno odplačila absolventom kmetijskih šol, ki danes vsled nemožnosti, priti do lastne zemlje, silijo v druge poklice, dočim prehajajo kmečka posestva v roke raznim prekupčevalcem in nekmetom, ki mnogokrat niti naše narodnosti niso.

ke preložen od 2. julija na 23. julij. Enako so odgodena tudi napovedana manifestacijska zborovanja na Cetinju, v Banjaluki in v Kragujevcu, dočim so bodo manifestacijska zborovanja za ostale banovine vršila po že objavljenem razporedu.

Konjska dirka v Št. Jerneju se vrši v nedeljo, dne 2. julija t. l. popoldne. K obilni udeležbi vabljeni vsi prijatelji konjereje!

Sv. Jurij ob Taboru. Vreme nam v nedeljo ni bilo naklonjeno, zato se ni mogla vršiti tombola, katero sta priredila »Društvo kmetijskih fantov in deklet« in Sokolska četa. Preložili smo to prireditev, za katero vlada vsled lepih in mnogih, dobitkov povsod veliko zanimanje, na to nedeljo, 25. t. m.

Ko prečitaš Kmetški list, daj ga prečitat tudi sosedu in mu priporočaj, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 50 dinarjev.

Novice

Žegnanje na Sv. Ahacu pri Turjaku

V nedeljo dne 25. t. m. se vrši kakor vsako leto na znamenitem zgodovinskem hribu Sv. Ahacija pri Turjaku žegnanje — cerkvena slavnost. Ta slavnost se ponavlja že skozi stoletja kot spomin zmage nad Turki, ki so dolga leta klali in neusmiljeno pustošili naše slovenske kraje. Običaj je, da se udeležijo te cerkvene slavnosti ta dan od blizu in daleč, okoličani pa tudi Ljubljanci imajo ta dan v posebnem pomenu.

Domače vesti

Hudo neurje je pretekli teden divjalo nad Ptujem in okolico. Na večih mestih je strela užgala poslopja, ki so pogorela; največ škode pa je neurje napravilo po poljih, njivah in sadovnjakih.

V Konjicah je pogorel pos. Ogorelcu velik kozolec, poln sena in detelje.

Same goljufije prihajajo zadnje čase na dan; gniloba kar vre in bruha. Zaradi velikih penev je bil te dni obsojen ravnatelj Milan Popović v Paračinu; ogoljufal je za par milijonov vlagatelje, ki so zaupali denar njegovi banki.

Pred državnim sodiščem so bili te dni obsojeni štirje komunisti, ker so širili nezakonite letake.

Zasluzeno priznanje. Razstavo jugoslovanskega kiparja Ivana Meštrovića je v Pragi posestilo nad 20.000 obiskovalcev.

V Trebnjem na Dol. so na zadnjem sejmju prijeli znanega žeparja Lovšina Petra, ker je izmaknil neki posestnici listnico.

Pravilnik o lekarnah je izdalo ministrtvo za socialno politiko in nar. zdravje.

Dvanajstemu otroku občinskega tajnika Slavka Erznovića iz Ziri je kumovala Nj. Vel. kraljica Marija.

Dolnjelendavski gasilec bodo slavili 28. in 29. t. m. 60-letnico obstoja Prostovoljnega gasilnega društva. Čestitamo!

Zdravljenje vojnih invalidov v Toplicah pri Novem mestu se bo tudi letos vršilo predvidoma od začetka julija do konca avgusta. Vsa navodila in pojasnila dobe invalidi pri županstvih, sreskih in mestnih načelstvih ter pri VI. oddelku banske uprave v Ljubljani.

Pilotska šola v Zagrebu. Ob koncu junija bo v Zagrebu otvorjena pilotska šola, ki bo sprejela sedem gojencev, štiri od teh brezplačno. Gojenci morajo izpolniti vse pogoje, ki jih predvideva čl. 49. zakona o ustroju vojske in mornarice. Podrobne pogoje in pojasnila daje odbor Aerokluba kraljevine Jugoslavije »Naša krilac« v Zagrebu, Gajeva ul. 7. Šola potrebuje tudi mehanika s potrebno kvalifikacijo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka
Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo " " 10 "

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

V Mekronogu se bo vršil 9. julija velik tabornik bojevnikov.

Politični umori so v Sofiji vsak dan na dnevnem redu; pretekli teden je bilo spet ubitih več oseb.

Ministrstvo za socialno politiko v Beogradu je na podlagi zakona o delu izdelalo načrt delovnega reda za vsa industrijska podjetja. Načrt je bil predložen industrijskim zbornicam.

Plače poljedelskih delavcev so zopet padle, in sicer zasluži banatski polj. delavec 8 Din na dan, a sezonski delavci iz Prekmurja bodo delali v vsej sezoni od 15. maja do 10. avgusta samo za hrano in 450 mtc. pšenice.

Pogorel je v Hošnici pri Laporju veleposestnik Frane Strmšek. Zgorela je hiša in hlevi; živino so rešili. Uboga gospodinja, ki se je šele pred par leti priženila, se je hudo opekla po celem telesu, da je vsa v mehurčkih. Zopet skoro gotovo zločinska roka.

Veliko tihotapsko organizacijo je te dni odkrila policija v Brodu. Tihotapci so se bavili s prodajanjem utihotapljenega tobaka, imeli so organiziran tudi uvoz igralnih kart iz Avstrije in Madžarske. Ker je v afero zapletenih mnogo oseb, ki še niso pod ključem, so podrobnosti preiskave še tajne.

Nova vrsta moke. V Čantaviru blizu Subotice je mlinar Matija Kučera iznašel način pravičnejše nove vrste moke, ki bi stala največ do poldruhi dinar za kilogram. Kučera trdi, da so v tej moki kemične sestavine, ki dajejo moki več hranilne moči, kakor jo je pri pšenični moki. Čudno je seveda, kako bi mogle biti hranilne kemične sestavine tako poceni. Nekateri čantavirski peki trdijo, da so se peke kruha iz te moke dobro obnesle. Mogoče je ta kruh tako dober, ker je nekaj novega, nov način pripravljanja moke pa bo treba šele preiskati.

Zena in rejenka sta ga namlatili. Prijatelj Anton, 62 let star, iz Rakovnika, obč. Št. Rupert, se je sprl z ženo in rejenko. Ti dve sta ga pa z orodjem tako zmlatili po celem životu, glavi in roki, da je moral iskati pomoči v bolnišnici.

Strašna smrt pod 20.000 kg težko skalo. Iz Vladičin Hana poročajo o strašni smrti delavca Velimirja Gjorgjevića, ki se je bil zatekel pred dežjem pod 20.000 kg težko skalo. Naenkrat se je skala odtrgala in pokopala pod seboj nesrečnega delavca, ki ga je popolnoma slačila.

Kartel tovarnarjev čevljev. Trgovci s čevlji so dobili te dni okrožnico, ki so jo podpisale največje tovarne čevljev v Jugoslaviji, med njimi tudi Čevljarska družba v Kranju, izdelovalnica obutve vseh vrst D. Roglič v Mariboru, A. Krisper v Ljubljani, Peko v Trziču, Petovia v Ptuj, tovarna čevljev Ivan Prešeren v Kranju in tovarna čevljev J. Razboršek v Trziču. Okrožnica naznanja skupne prodajne pogoje. Tako smo dobili poleg drugih še kartel tovarnarjev čevljev.

Padanje hranilnih vlog. Hranilnih vlog je vedno manj. Narodna banka ugotavlja v svojih statističnih podatkih, da so od 1. decembra 1932 pa do 1. marca 1933 padle vloge za 243 milijonov. Vse vloge vseh bank pa so znašale 1. marca 1933 9983 milijonov. Marca 1931 so znašale še 14.170 milijonov. Padle so tedaj več kot za eno tretjino.

Hud potres. Potresomerna postaja v Beogradu je zabeležila močan potres v daljavi 8.890 kilometrov. Najmočnejše gibanje zemlje je znašalo 262 mikrona.

Kakor poročajo bo s 1. oktobrom t. l. nastopilo obvezno službo v nemški državi 350.000 delavcev.

Draga pri Stišni. Pod pokroviteljstvom narodnega poslanca tov. Milana Mravljeja priredi naše »Društvo kmetov in deklek« v nedeljo, 25. t. m. ob 2. uri pop. veliko tekmo koscev, združeno z mladinskim zborovanjem in kmetko povorko. Tovariši in tovarišice ter vsi prijatelji in somišljeniki kmetko-delavskega mladinskega gibanja udeležite se prireditve v čimvečjem številu.

Vesti iz sveta

Avstrija uvede milico. Avstrijska vlada se bavi z načrtom, da opusti plačano vojsko in uvede sistem milice.

Po 20 letih se je vrnil iz vojnega ujetništva v Sibiriji neki Jan Salajka iz moravske Nove vasi. Med tem je bil že proglašen za mrtvega in njegova žena se je drugič poročila in ima z drugim možem že 5 otrok. Oblasti so zdaj v zadregi, kateremu od obeh mož bi prisodile posestvo.

Kitajski grozi nova državljanska vojna. Južna Kitajska, ki se nahaja pod vplivom vlade v Kantonu, je skrajno nezadovoljna s centralno vlado v Nankingu, ki je sklenila z Japonsko premirje pod tako sramotnimi pogoji in očita Čangkajsku, da je plačnik Japonske in izdajalec domovine. Iz Kantona se pomikajo močne vojaške čete proti severu v očigledni nameri, da vržejo nankinško vlado. Tudi krščanski general Feng se je zopet pojavil in operira s 30.000 možmi.

Vojna odlikovanja za živali. Na Japonskem je stopil pravkar v veljavo zakon, ki uvaja odlikovanja za konje, pse in golobe pismonoše, ki so se kakorkoli izkazali v vojaških operacijah. Kakor za ljudi, se tudi za živali v tem oziru kategorizirajo zasluge s tremi vrstami kolajn. Za podelitev odlikovanj živalim se je treba obrniti z vlogo na vojno ministrstvo. Kakor poročajo iz Tokija, bodo tam v bližnjih dneh imeli tudi spominsko svečanost za živali in ptice, ki so izgubile svoje življenje v vojni.

Balkanska konferenca za tujski promet. Pretekli teden se je v Sofiji sestala konferenca balkanskih držav za tujski promet, na kateri sodelujejo Bolgarija, Jugoslavija, Grčija, Albanija in Turčija.

Eksplodira pri gradnji predora. Pri gradnji predora pri Orbeyu je nastala eksplozija. Trije delavci so bili ubiti, eden pa nevarno ranjen.

Avstrijski vojni ataše za Jugoslavijo. Vlada je izdala agrement za avstrijskega vojnega atašea v Beogradu podpolkovnika Karla Baierja.

Veliki učenjak Einstein je izstopil iz pruske akademije znanosti in prevzel švicarsko državljanstvo.

Nove nemške poštne znamke bodo imele sliko kralja Friderika Velikega in se bodo imenovala potsdamske znamke v spomin na otvoritev parlamenta tretjega cesarstva.

Ameriški senatni odbor je odobril zakonski načrt o petdnevnem delovnem tednu in šesturnem delavniku.

Višek politične strasti. V Madridu se je izvršil strašen zločin. Lastna mati je umorila 16-letno hčerko Ildegardo Rodriguez, ki je bila na glasu strastne socialistične agitatorke. Ko je hčerka spala, je mati oddala nanjo štiri strele iz revolverja. Mati je bila drugih političnih idej, radi tega domnevajo, da je svojo hčerko umorila zaradi političnega nasprotstva. Mati se je sama javila policiji.

Senat v Združenih državah je dovolil vsoto 500 milijonov dolarjev ali okroglo 25 milijard dinarjev v pomoč brezposelnosti.

V Nemčiji so začeli uvajati obvezno delo. Prvi letnik, ki bo vpoklican na obvezno delo, bo sestavljen iz fantov, ki bodo 1. februarja 1934 prekoračili 19. leto. Doba obveznega dela bo trajala šest mesecev. Vprašanje ženskega obveznega dela bo urejeno s posebno uredbo.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravnega »Franz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda zaradi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Za gospodinjje

Poletje vam prinaša poleg običajnega sadja tudi mnogo jagod.

Najbolj znane so pri nas rdeče jagode in borovnice (črne jagode).

Dobro dozorele jagode niso samo prijeten in zdrav dodatek k naši vsakdanji hrani, ampak se dajo uporabiti tudi za dobo, ko svežih jagod ni več.

Rdeče jagode uživamo navadno surove. Ne pozabi pa jagod pred vživanjem dobro očistiti in oprati! Če jagode, rdeče ali črne, vlečejo le preveč na kislino, zlasti če še niso popolnoma dozorele, jih potresi primerno z dobro stolčnim sladkorjem (s sipo). Nekateri pa ljubijo jagode tudi polite s primerno količino (nekaj žlic) vina, a vino ne sme biti prekislo. Najboljše je za polivanje jagod, kakor pravijo »polizkarji«, močno, belo štajersko ali pa črno dalmatinsko vino.

Rdeče jagode, polite z vinom in posipane s sladkorjem, dajejo na mizo tudi pri večjih obedih (nazadnje).

Iz rdečih jagod se da napraviti tudi izvrstna marmelada takole: Zmešaj 1 kilo lepo očiščenih jagod s pol kile stolčenega sladkorja. To mešanico pristavi in jo neprestano mešaj v posodi, da se zgosti. Se gorko napolni mešanico v steklenice ali kako drugo posodo, in počakaj, da se napravi na vrhu tenka kožica. Potem pokrij mešanico s koščkom v rum namočenega papirja in nato steklenico zaveži s pergamentnim papirjem.

Valute

1 nemška marka	Din 13'60
1 švicarski frank	Din 11'10
1 ameriški dolar	Din 47'50
1 angleški funt	Din 195'—
1 francoski frank	Din 2'25
1 češkoslovaška krona	Din 1'71
1 italijanska lira	Din 3'—
1 avstrijski šiling	Din 6'60

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28% na ime »primac«. To se pravi, ako prodaj 1 ameriški dolar po kurzu Din 48'80 in dodaj še 28%, dobiš za dolar Din 62'70. To velja tudi za vse ostale tuje valute.

Tržne cene

v Dravski banovini

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg Din 4'50 do 5'—
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg Din 3'— do 4'—
Voli, žive teže, III. vrste	1 kg Din 2'— do 3'—
Krave, žive teže, I. vrste	1 kg Din 2'— do 3'50
Krave, žive teže, II. vrste	1 kg Din 1'90 do 2'50
Teleta, žive teže	1 kg Din 4'— do 5'50
Prašiči, debeli, živa teža	1 kg Din 8'— do 9'—
Prašiči, debeli, zaklani	1 kg Din 9'— do 11'—
Prašiči, 3-4 mes. stari	1 kom. Din 200'— do 350'—
Kokoši	1 kom. Din 25'— do 30'—
Piščanci	1 kom. Din 18'— do 25'—

Pridelki:

Pšenica domača	100 kg Din 200'— do 225'—
Rž	100 kg Din 150'— do 175'—
Oves	100 kg Din 130'— do 150'—
Koruza	100 kg Din 100'— do 120'—
Ajda	100 kg Din 200'— do 210'—
Fižol	100 kg Din 180'— do 200'—
Krompir	100 kg Din 70'— do 80'—
Seno sladko	100 kg Din 70'— do 80'—
Slama	100 kg Din 50'— do 60'—
Mleko	1 liter Din 2'— do 2'50
Smetana	1 liter Din 10'— do 13'—
Surovo maslo	1 kg Din 24'— do 30'—
Sir	1 kg Din 16'— do 22'—
Drva za gorivo, trda, 1 kub. m	80'— do 120'—
Drva za gorivo, mehka, 1 kub. m	60'— do 80'—

Sejmi

27. junija: Metlika, Radeče pri Zidanem mostu, Pricerkev, Ponikve, Dolnja Lendava.
28. junija: Mozelj.
29. junija: Sava, Gomilnica, Turnišče.
30. januarja: Zagorje ob Savi, Mirna peč, Mač gora, Sv. Mohor, Rakek, Olimlje, Rajenburg, Sp. Polskava, Zreče, Sv. Bolfenk v Sl. gor., Gornja Radgona.
1. julija: Krško, Podčetrtek, Jurklošter, Križevci.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na
malo!

Na
veliko!

Ustanovljeno
1839

Prva Jugoslovanska tovarna za
DIASLAD, SLAD in KVAS

Rudolf Zalokar
Ljubljana — Vič

Zahtevajte v vsaki trgovini in pekarni samo
Zalokarjev kvas
Prva tvornica kvasa izven kartela

**Poceni
posojila**

počeni od 2.000 dinarjev do petstotisoč dinarjev, za vse vrste, stanove in poklice, odplačljivo v malih mesečnih obrokih dajejo: „Stavbne Mobilne Zadruga“, Ljubljana, Mestni trg 25./L. Iščete poverjenike!

Naročajte
„Kmetški list“!

Ekonom

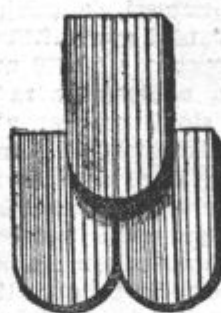
OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v **Ljubljani**

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitškega portland-cementa

Kolodvorska ulica števil. 7

**Opeko in
strešnike**

vseh vrst, za zidavo hiš, iz znanih karlovskih pekarn

ILOVAC

dobavlja franco vsaka postaja po konkurenčnih cenah samo

Generalno zastopstvo za Dravsko banovino

»**EKONOM**« Ljubljana, Kolodvorska 7

**Za hranilno
knjižico**

Kmetskega hranilnega in posojilnega doma v Ljubljani dam 80 do 100 hl dobrega, belega in rdečega vina po ugodni ceni. — Ponudbe na upravo „Kmetskega lista“ pod „dobro vino“.

Modroci !!

Najcenejše in najboljše modroce (federmodroce), otomane, mreže, divane, športne fotelje in garniture Vam nudi

F. SAJOVIC, Ljubljana
Stari trg 6

Vsa tapetniška dela po nizki ceni

Kupujte domače blago!

**Zastopnike
išče**

posojilnica

za obisk privatnih strank za zaključevanje posojil!

Ponudbe na: „Kreditna zadruga“, Ljubljana, pp. 307. Znamki za odgovor!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM
V LJUBLJANI

REG. ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

Vloge

na knjižice in tekoči račun obrestuje po 5%, pri tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru

Stanje vlog

Din 35.000.000.-

Rezervni zaklad:

Din 1.100.000.-

Blagajniške ure:

Ob delavnikih od 8—12 $\frac{1}{2}$, in od 3—4 $\frac{1}{2}$, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$, ure

Tavčarjeva (Sodna) ul. 1

Telefon števil. 28-47. — Račun poštne hranilnice števil. 14.257. — Brzjaviti: „Kmetški dom“

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog. Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja

Posojila

daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji

Podružnici:

v **Kamniku, Glavni trg**
v **Mariboru, Slomškov trg 3**